

1954

11.10.2018

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Biroul permanent al Senatului
Bp 396. 01.11.2018.

653 5.11.2018

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, republicată*, inițiată de doamna deputat neafiliat Gabriela-Maria Podașcă și un grup de parlamentari PSD, USR, neafiliați (**Bp. 396/2018**).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, republicată*, cu modificările și completările ulterioare, propunându-se:

- acordarea posibilității de a se genera CNP-uri suplimentare și la solicitarea serviciilor publice de asistență socială;

- eliberarea actului de identitate și la solicitarea serviciilor publice de asistență socială pentru persoanele care se află într-o situație de vulnerabilitate;
- extinderea termenului de valabilitate a cărții de identitate provizorie la 2 ani (în prezent, termenul este de 1 an);
- acordarea posibilității persoanelor fizice care nu posedă act de identitate să le fie înscris domiciliul sau reședința la adresa instituției sau centrului în aria căruia au fost localizate sau la adresa unei persoane juridice de drept privat, fără scop patrimonial, care funcționează conform *Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare*.

II. Observații

1. Potrivit dispozițiilor art. 6 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005, „(...) fiecărei persoane fizice i se atribuie, începând de la naștere, un cod numeric personal, denumit în continuare C.N.P., care se înscrive în actele și certificatele de stare civilă și se preia în celealte acte cu caracter oficial, emise pe numele persoanei respective (...)"*.

Atribuirea, înscrierea și gestionarea CNP-ului se realizează în conformitate cu dispozițiile art. 131-137 din *Metodologia cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă*, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare*.

Având în vedere prevederile legale enunțate, precum și faptul că prin pierderea actului de identitate nu se pierde și CNP-ul, apreciem că actele normative în vigoare reglementează, în mod clar și fără echivoc, modul de atribuire a CNP-ului, context în care considerăm că nu este justificată soluția propusă la pct. 1 al inițiativei legislative, în sensul ca generarea de CNP-uri suplimentare să se poată realiza și la solicitarea serviciilor publice de asistență socială.

Totodată, precizăm că serviciile publice de asistență socială, potrivit *Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare*, sunt structuri cu atribuții principale în acordarea de beneficii de asistență socială persoanelor defavorizate. Astfel, având în vedere

specificul atribuțiilor, acestea nu se pot ocupa cu solicitarea sau gestionarea de CNP, întrucât eliberarea actelor de identitate nu intră în sfera lor de activitate. Conform *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, au atribuții în acest sens serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor, pentru atribuirea lor în țară, iar în străinătate, competența revine Ministerului Afacerilor Externe, prin misiunile diplomatice și oficiile consulare de carieră ale României.

2. În ceea ce privește pct. 2 al inițiativei legislative, prin care inițiatorii propun ca eliberarea actului de identitate să se poată efectua și la solicitarea serviciilor publice de asistență socială pentru persoanele care se află într-o situație de vulnerabilitate, precizăm faptul că această soluție legislativă nu este sustenabilă prin raportare la dispozițiile art. 50 alin. (1) lit. e) din *Normele metodologice de aplicare unitară a dispozițiilor legale privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1375/2006, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „*În vederea eliberării cărții de identitate, personalul cu atribuții pe linia evidenței persoanelor (...) preia imaginea solicitantului (...)*”, deci este necesară prezența solicitantului.

De asemenea, dacă s-ar confieri dreptul serviciilor publice de asistență socială de a cere eliberarea actului de identitate pe seama titularului, acest lucru ar echivala chiar cu acordarea unui mandat tacit, fapt ce nu poate fi acceptat. Din analiza prevederilor legale, rezultă foarte clar că cererea pentru acordarea actului de identitate se face de către titular, iar, în caz excepțional, când acest lucru nu este posibil, de reprezentantul legal, în numele și pe seama reprezentantului. Chiar și în acest caz, mandatul reprezentantului ar fi unul special și, în niciun caz, unul general sau tacit.

De altfel, mecanismul prin care serviciile publice de asistență socială, pe baza unor date cu caracter personal, ar solicita autorităților competente eliberarea actului de identitate, ar conduce la o prelucrare a datelor cu caracter personal, fără acordul expres al titularului dat în acest sens și, astfel, ar pune în discuție considerentele din hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-201/14¹. Potrivit acesteia, Curtea a reținut că „*Articolele 10, 11 și 13 din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European*

¹ Smaranda Bara și alții împotriva Președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date trebuie interpretate în sensul că se opun unor măsuri naționale precum cele în discuție în litigiul principal, care permit unei autorități a administrației publice a unui stat membru să transmită date personale unei alte autorități a administrației publice și prelucrarea lor ulterioră, fără ca persoanele vizate să fi fost informate despre această transmitere sau despre această prelucrare”.

În plus, potrivit art. 14 alin. (3) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005, „Primul act de identitate nu se eliberează pe bază de procură specială”*.

În concluzie, apreciem că și în cazul persoanelor cu vulnerabilități eliberarea actelor de identitate trebuie să se realizeze la solicitarea acestora, în acest caz rolul serviciilor publice de asistență socială putându-se limita la acordarea asistenței necesare.

3. La soluția propusă la pct. 3 al inițiativei legislative, referitoare la extinderea termenului de valabilitate a cărții de identitate provizorie la 2 ani, arătăm că acest document se eliberează în situații excepționale persoanelor care se află într-o situație tranzitorie, până la obținerea cărții de identitate definitive, care reprezintă regula.

Conform *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, cartea de identitate provizorie se poate elibera doar în cazurile expres și limitativ prevăzute la art. 20 alin. (1). Din analiza acestor cazuri, se constată că ele reprezintă situații excepționale, titularii aflându-se în imposibilitatea temporară de a obține un document de identitate definitiv.

Astfel, apreciem că termenul actual de 1 an este suficient pentru ca o persoană aflată într-o situație excepțională să poată obține toate documentele și să facă demersurile necesare în vederea obținerii cărții de identitate definitive.

Prin prelungirea termenului la 2 ani s-ar putea crea condițiile încurajării acestor persoane de a rămâne în această situație tranzitorie și de a nu face demersurile necesare în sensul obținerii unui act de identitate definitiv.

4. În legătură cu pct. 4 și pct. 5 ale inițiativei legislative, prin care se propune extinderea posibilității pentru persoanele fizice care nu posedă act de identitate să le fie înscris domiciliul sau reședința la adresa instituției

sau centrului în aria căruia au fost localizate sau la adresa unei persoane juridice de drept privat și fără scop patrimonial care funcționează conform *Ordonanței Guvernului nr. 26/2000*, acreditată ca furnizor de servicii sociale, precizăm faptul că ipotezele enunțate de inițiatori sunt reglementate de dispozițiile art. 34 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005*.

Mai mult, prin introducerea dispozițiilor art. 78² alin. (2) în cuprinsul *Normelor metodologice de aplicare unitară a dispozițiilor legale privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români* s-a stabilit că, în cazul persoanelor fizice interne sau primite spre îngrijire ori găzduire în instituții de ocrotire/centre de servicii sociale sau în centre educative, dovada adresei de domiciliu sau de reședință se face cu declarația scrisă a conducătorului instituției sau centrului ori a persoanei abilitate de acesta, consemnată pe cerere la rubrica destinată consimțământului titularului spațiului de locuit, prin înscrierea numelui de familie și a prenumelui, a seriei și numărului actului de identitate, a datei și a semnăturii peste care se aplică stampila instituției în cauză.

De asemenea, semnalăm faptul că prevederile propuse sunt imprecise și imprevizibile, întrucât termenul de „arie” este foarte general, putând avea mai multe semnificații, iar fără o delimitare precisă și concretă va duce la lipsa de coerență și aplicabilitate a textului. În acest sens, este și Decizia Curții Constituționale nr. 716/2015², în care se subliniază că lipsa de claritate și previzibilitate va împiedica destinatarii normei să își poată adapta conduită în mod corespunzător.

Totodată, înscrierea domiciliului sau a reședinței la instituția respectivă pentru persoana care se află „în aria” acesteia ar putea crea o situație nefavorabilă acestor centre, având în vedere că, spre exemplu, la acea adresă se vor putea trimite, ca urmare a legitimării, inclusiv acte de procedură, iar fără o evidență clară a persoanelor ce-și înscriv domiciliul la acea adresă, situațiile vor fi greu de gestionat.

Prin acordarea acestor drepturi persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate în mod nejustificat se impun obligații în sarcina acestor instituții, fiind necesar ca pentru aplicabilitatea propunerii, prin norme ulterioare, să se reglementeze detaliat întreaga procedură pentru a nu se ajunge în situația creării unui dezechilibru juridic.

² referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86 alin. (6) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.

Cu privire la soluția propusă la pct. 5 al inițiativei legislative, considerăm că aceasta vine în contradicție cu norma prevăzută la pct. 4, întrucât pentru aceeași situație juridică se dă posibilitatea înscrerii domiciliului sau reședinței atât la adresa instituțiilor de ocrotire de la pct. 4, cât și a persoanelor juridice de drept privat și fără scop patrimonial de la pct. 5.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.

Cu stimă,

Domnului senator Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului